

ਯਿਸੂ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ

(12:22-37)

ਥੋੜ੍ਹੇ ਵਿਰਾਮ ਦੇ ਬਾਅਦ (12: 15-21), ਮੱਤੀ ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸਣ ਲਈ ਫੇਰ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿਚ ਸੱਬਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਸੀ (12: 1-14)। ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਿਸੂ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਕਰਦਾ ਸੀ (12:22-37)।

ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦਾ ਝੂਠਾ ਇਲਜ਼ਾਮ (12:22-24)

²²ਤਦ ਲੋਕ ਇਕ ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਗੁੰਗਾ ਜਿਹ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਗੁੰਗਾ ਬੋਲਣ ਵੇਖਣ ਲੱਗਾ। ²³ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਚਰਜ ਹੋਕੇ ਬੋਲੇ, ਭਲਾ, ਇਹੋ ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ? ²⁴ਪਰ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਹਾ ਜੋ ਇਹ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਬਾਲਜ਼ਬੁਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਬਿਨਾ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦਾ।

ਆਇਤ 22. ਜਿਹਨੂੰ ਭੂਤ ਚੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਲੋਕ ਉਹਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਲਿਆਏ। ਉਸ ਆਦਮੀ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹਾਪਣ ਅਤੇ ਗੁੰਗਾਪਣ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (9:32 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਭੂਤ ਕੱਢ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਮੋੜ ਕੇ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ।

ਆਇਤ 23. ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਲੋਕ ਅਚਰਜ ਹੋਏ (*existemi*) ਜਾਂ ‘‘ਬਿਲਕੁਲ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਏ।’’ ਇਸ ਜਮਾਤ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਕਰਦੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ।

ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਨਾਲ ਗਲਬੇ ਵਿਚ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕੌਣ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 7: 12, 40-43; 10: 19-21)। ਉਸ ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮਸੀਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਜਿਹਾ ਤਰਖਾਣ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਜਿਹੜਾ ਘੁਮੱਕੜ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਚਮੁਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਸਦਾ ਖੁਦਾ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਹੋਣਗੇ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 7: 13; 9: 22; 19: 38)।

ਦਾਉਦ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਮਸੀਹਾ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਵਿਚ ਹਨ (2 ਸਮੂਏਲ 7: 12-16; ਜ਼ਬੂਰ 89: 3, 4; ਯਸਾਯਾਹ 9: 6, 7; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 23: 5) ਅਤੇ ਮੱਤੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (1: 1 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।¹

ਆਇਤ 24. ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀਦਾਤੇ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕੁਫ਼ਰ ਦੀ ਗੱਲ ਨਿੱਕਲੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਬਾਅਲਜ਼ਬੂਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ (9:33, 34 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ; 10:25)। ‘‘ਬਾਅਲਜ਼ਬੂਲ’’ ਇਕ ਨਾਂਅ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਇਸ ਵੱਲ ਸੀ। ਫ਼ਰੀਸੀ ਲੋਕ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਮੋਅਜ਼ਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।² ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਂਅ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ (12:25-30)

²⁵ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਭਈ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਸੇ ਵਿਰਾਨ ਜੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਅਥਵਾ ਘਰ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰਹੇਗਾ।²⁶ ਅਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਫੁੱਟ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹਦਾ ਰਾਜ ਕਿੱਕਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇ? ²⁷ਅਰ ਜੇ ਮੈਂ ਬਾਅਲਜ਼ਬੂਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਕਿਹ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੱਢਦੇ ਹਨ? ਇਸ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਓਹੋ ਹੋਣਗੇ। ²⁸ਪਰ ਜੇ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਆ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ²⁹ਅਥਵਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੜ ਕੇ ਉਹ ਦਾ ਮਾਲ ਕਿੱਕਰ ਲੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਾ ਲਵੇ? ਤਾਂ ਉਹ ਦਾ ਘਰ ਲੁੱਟੇਗਾ। ³⁰ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੇ ਖਿੰਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 25. ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਕਿ ਯਿਸੂ ਬਾਅਲਜ਼ਬੂਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ (12:24) ਸਿੱਧੇ ਯਿਸੂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਜਾਣ ਲਈ ਸੀ (ਵੇਖੋ 9:4; ਯੂਹੰਨਾ 2:24, 25)।

ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੇ ਬੇਤੁਕੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ, ਨਗਰ ਜਾਂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ। ਸਭ ਤੁਲਨਾਵਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ: ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ, ਨਗਰ ਦੇ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਲੋਕ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਵੀ ਜੇ ਫੁੱਟ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਇਮ ਨਾ ਰਹੇਗਾ। ਕ੍ਰੇਗ ਐਸ. ਕੀਨਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਅਖਾਣ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।³ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਤੱਥ ਸੀ ਕਿ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲਾ ਬਰਬਾਦੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਕਿਫ਼ ਸਨ। ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਰਾਜ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (1 ਰਾਜਿਆਂ 12:1-24), ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਅੱਸੂਰ ਅਤੇ ਬਾਬੁਲ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਵਿਚ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ (2 ਰਾਜਿਆਂ 18:9-12; 25:1-21)।

ਆਇਤ 26. ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਬਾਅਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ: ‘‘ਜੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਹੀ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਹੀ ਫੁੱਟ ਪੈ ਗਈ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹਦਾ ਰਾਜ ਕਿੱਕਰ ਕਾਇਮ ਰਹੇ?’’ ਸ਼ੈਤਾਨ ਜਿਹੜਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਿਆਣਾ ਅਤੇ ਚਲਾਕ ਹੈ

(ਉਤਪਤ 3: 1; 1 ਪਤਰਸ 5: 8), ਉਹਦੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਆਪਣੀ ਹੀ ਹਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰਾਉਂਦਾ?

ਜਿਸੂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਵੀ ਇਕ ‘ਰਾਜ’ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ‘ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਾ ਵੱਸ’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 26: 18) ਅਤੇ ‘ਅੰਧਕਾਰ ਦਾ ਵੱਸ’ (ਕੁਲੁਸੀਆਂ 1: 13) ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਭਾਵ ‘ਹਕੂਮਤਾਂ,’ ‘ਇਖਤਿਆਰਾਂ,’ ਨਾਲ ‘ਇਸ ਅੰਧਘੋਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ’ ਅਤੇ ‘ਦੁਸ਼ਟ ਆਤਮਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰਗੀ ਥਾਂਵਾਂ ਵਿਚ ਹਨ’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6: 12)।

ਆਇਤ 27. ਮਸੀਹ ਨੇ ਨਿਆਂ ਵਿਚ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਬਾਅਲਜ਼ਬੂਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੁੱਤਰ ਕਿਹ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੱਢਦੇ ਹਨ?’ ਇਹ ‘ਪੁੱਤਰ’ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਸ਼ਗਿਰਦ ਜਾਂ ਚੇਲੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।⁴ ਜਿਸੂ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਸ਼ੈਤਾਨ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਕਿਉਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਗਿਰਦਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਿਸੂ ਉੱਤੇ ਕਿਉਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ? ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਓਹੋ ਹੋਣਗੇ ਇਹ ਤਰਕ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫ਼ਰੀਸੀ ਲੋਕ ਉਸੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਦੇ ਜਾਦੂ-ਟੂਣੇ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਤੇ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸੂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਆਇਤ 28. ਤਰਕਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਸੂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਜਾਦੂ ਟੂਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਛਲੀਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸੂ ਉਸੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਭਾਵ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਦਾ ਸੀ। ਜਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਆਤਮਾ’ ਦੀ ਥਾਂ ਲੂਕਾ ਨੇ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਂਗਲ’ ਲਿਖਿਆ ਹੈ (ਲੂਕਾ 11: 20; ਵੇਖੋ ਕੂਚ 8: 19; 31: 18; ਜ਼ਬੂਰ 8: 3)।

‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰਾਜ’ ਮੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਵਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (12: 28; 19: 24; 21: 31, 43)। ਮੱਤੀ ਦਾ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸ਼ਬਦ ‘ਸੁਰਗ ਦਾ ਰਾਜ’ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸੰਸਥਾਨ ਲਈ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਨਾਂਅ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਖ਼ੁਦਾ ਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੁਰਗ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਤੋਂ ਹਕੂਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 22-36)। ਕਲੀਸੀਆ ਉਹ ਰਾਜ ਹੈ। ਰਾਜ ਭਾਵੇਂ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੈਂਟੀਕਾਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਸਮਰਥ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵੜ ਰਿਹਾ ਸੀ (16: 18, 19)।

ਆਇਤ 29. ਜਿਸੂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਦੇ ਘਰ ਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦਿੱਤਾ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 49: 24-26)। ਇਹ ਤਦ ਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਘਰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸਦੇ ਰਾਜ ਜਾਂ

ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਹਦੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਹਦਾ ਮਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ‘ਮਾਲ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*skeuos*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘ਭਾਂਡੇ’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਹੋਈ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9: 15; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4: 7; 1 ਕੋਲੋਸੀਆਂ 4: 4; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2: 20, 21; 1 ਪਤਰਸ 3: 7)। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਲਚਕ ਖ਼ਾਸ ਕਰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਲਈ ਫ਼ਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਉਦੋਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਵੜ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦ ਤਕ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਾ ਲਵੇ (ਵੇਖੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 20: 2)। ‘ਬੰਨ੍ਹ’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (*deo*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ‘ਪਾਬੰਦੀ’ ਜਾਂ ਰੋਕ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਤਾਏ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਖੋਹ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਨ।

ਆਇਤ 30. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ, ‘ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ’ ਕੋਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਉਦਾਸੀਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਬੁਠੇ ਨਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਏ। ਅਸੀਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵੱਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ (10: 32, 33)।

ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ, ‘ਜੇ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੋ ਖਿੰਡਾਉਂਦਾ ਹੈ।’ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਾਂਗ (9: 36; 10: 6, 16), ਉਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਜ਼ੜੀ ਦੇ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਚਰਾਉਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਵਿਚ ਸੀ (1 ਰਾਜਿਆਂ 22: 17; ਯਸਾਯਾਹ 40: 11; ਯਿਰਮਿਯਾਹ 31: 10; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 34: 11–16; ਮੀਕਾਹ 2: 12; ਨਹੂਮ 3: 18; ਜ਼ਕਰਯਾਹ 13: 7)। ਆਜ਼ੜੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਦੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਖਿੰਡਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਆਤਮਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੁਫ਼ਰ (12: 31, 32)

³¹ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੇ ਹਰੇਕ ਪਾਪ ਅਤੇ ਕੁਫ਼ਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਉਹ ਕੁਫ਼ਰ ਜਿਹੜਾ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ³²ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲ ਕਰੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੱਲ ਕਰੇ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਇਸ ਜੁਗ ਵਿਚ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁਗ ਵਿਚ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 31. ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਿਸ ਪਾਪ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਉਹ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ‘ਮਾਫ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਪਾਪ’ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਾਪ ਕਿਹੜਾ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਸੀ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਆਖ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਆਤਮਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੂਤ ਕੱਢਣ ਵਰਗੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਕਿਸੇ ‘ਅਸ਼ੁੱਧ’ ਜਾਂ ‘ਬੁਰੀ’ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ (ਮਰਕੁਸ 3: 30)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੁਫ਼ਰ ਬਕਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ

ਅਰਥ ਵਿਚ ਕੁਫਰ (*blasphemia*) ਤੋਂ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਦੀ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੁਫਰ ਬਾਰੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਹੁਕਮ ਤੋੜ ਕੇ ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਗਿਣਤੀ 15:30 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ‘ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੁਝ ਕਰੇ [‘ਉੱਚੇ ਹੱਥ ਨਾਲ’ RSV], ਭਾਵ ਦੇਸੀ ਭਾਵੇਂ ਪਰਦੇਸੀ, ਉਹ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਕੁਫਰ ਬਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇਕਿਆ ਜਾਵੇ।’ ਵਿਵਸਥਾਸਾਰ 29:20 ਵਿਚ ਵੀ ਬੁੱਤਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਬਾਗ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ‘ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਨਾ ਚਾਹੇਗਾ’; ‘ਯਹੋਵਾਹ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂਉਂ ਅਕਾਸ਼ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਮਿਟਾ ਦੇਵੇਗਾ।’

ਆਇਤ 32. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਾਫ਼ੀ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਗੱਲ ਕਰੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਤਰਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (26:69–75; ਯੂਹੰਨਾ 21:15–17)। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮਿਲ ਗਈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ‘ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਫਰ ਬਕਣ ਵਾਲਾ, ਅਤੇ ਸਤਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇ ਖੇਰਾ ਸੀ’ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:13; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 9:1, 2)। ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਮਾਫ਼ੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਾਫ਼ੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:4–6; 10:26–31; 1 ਯੂਹੰਨਾ 5:16, 17)। ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਾਵੇ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਾਪ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ:

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਬਾਹਕੁਨ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੋਲਣਾ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਝ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸਮਰਥਾ ਤੋਂ ਬੇੜਾ ਬਾਹਰ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਐਨਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਹੀ ਨਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।^੯

ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਦ ਯਿਸੂ ‘ਮਾਫ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਯੋਗ ਪਾਪ’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਖ਼ਾਤਿਬ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਬਾਅਲਜ਼ਬੂਲ (ਸ਼ੈਤਾਨ) ਦੇ ਮੋਅਜਜ਼ੇ ਦੱਸ ਕੇ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਬਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫਲ (12:33-37)

^{੩੩}ਬਿਰਫ਼ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਯਾ ਬਿਰਫ਼ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾੜਾ, ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਫਲੋਂ ਹੀ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।^{੩੪}ਹੇ ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਓ! ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਹੋਕੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਕੁੱਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹੋ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।^{੩੫}ਭਲਾ ਮਨੁੱਖ ਭਲੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਬੁਰੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।^{੩੬}ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਮਨੁੱਖ ਹਰੇਕ ਅਕਾਰਥ ਗੱਲ ਜੋ ਬੋਲਣ ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਗੇ।^{੩੭}ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਏਗਾ।

ਆਇਤ 33. ਪਹਿਲਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਝੂਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋਗੇ। ... ਅੱਛਾ ਬਿਰਫ਼ ਬੁਰਾ ਫਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਮਾੜਾ ਬਿਰਫ਼ ਚੰਗਾ ਫਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ’’ (7:16-18)। ਇੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਫੇਰ ਬਿਰਫ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫਲ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਫਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬੁਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ। ਅਪੋਕ੍ਰਿਫ਼ਾ ਭਾਵ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਅਪ੍ਰਾਮਾਣਿਕ ਕਿਤਾਬ ਸੀਰਾਚ 27:6 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ‘‘ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਫਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਵੇਂ ਹੀ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ’’ (NRSV)।

ਆਇਤ 34. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਲੋਚਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਓ ਆਖਿਆ। ਯੂਹੰਨਾ ਬਪਤਿਸਮਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਤੇ ਸਦੂਕੀਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਯਰਦਨ ਦਰਿਆ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ (3:7)। ‘‘ਬੱਚਿਓ’’ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ (*gennema*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਔਲਾਦ’’ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਵੇਖੋ 23:29-33)। ‘‘ਸੱਪ’’ (*echidna*) ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਭੂਮੱਧ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ਹਰੀਲੇ ਸੱਪਾਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੌਲਸ ਨੂੰ ਮਾਲਟਾ ਦੇ ਟਾਪੂ ਤੇ ਲਕੜੀਆਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਸੱਪ ਨੇ ਡੰਗ ਲਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 28:3-6)। ਅਜਿਹੇ ਸੱਪ ਦਾ ਡੰਗਿਆ ਜਾਣਾ ਬੇਹੱਦ ਤਕਲੀਫ਼ਦੇਹ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਣ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਹਰੀਲੇ ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਘੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫ਼ਰੀਸੀ ਲੋਕ ਟੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ (23:15)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਸਿੱਖਿਆ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਹੋਕੇ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਿਊਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹੋ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।’’ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਭਰੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਮਨ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 15:18, 19)।

ਆਇਤ 35. ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *thesauros* ਦਾ ਮਤਲਬ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ (*treasure*) ਜਾਂ ਉਹ ਥਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ‘‘ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ’’ ਜਾਂ ‘‘ਗੁਦਾਮ’’ (2:11 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ; 6:19, 20)। ਜੇ ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਉਹਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹੀ ਲੱਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬੁਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਕਹਾਉਤਾਂ 4:23, 24)।

ਆਇਤਾਂ 36, 37. ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲਣ, ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਦਿਨ ਉਹਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਗੇ। ‘‘ਅਕਾਰਥ’’ (*argos*) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ‘‘ਫ਼ਜ਼ੂਲ’’ ਜਾਂ ‘‘ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ’’ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਇੱਥੇ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕ ‘‘ਫ਼ਜ਼ੂਲ’’ ਗੱਲਾਂ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਬਲਕਿ ਉਹ ਉਸ

ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਦੁਰਭਾਵਨਾ, ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨਿੰਦਿਆ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਸੀ।⁶ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਜ਼ੂਲ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਭਲਿਆਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਗੀਆਂ। ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਨਿਆਂ ਉਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ

~~~ ਸਬਕ ~~~

ਸੱਚਾ ਨਿਆਂ (12:22-30)

ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯਸਾਯਾਹ ਨਬੀ ਨੇ ਇਹ ਕਾਇਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੋਲ ਆਖੇ ਸਨ: ‘‘ਹਾਇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬੁਰਿਆਈ ਨੂੰ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਭਲਿਆਈ ਨੂੰ ਬੁਰਿਆਈ ਆਖਦੇ ਹਨ! ਜਿਹੜੇ ਹਨੇਰ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਦੇ ਥਾਂ ਅਤੇ ਚਾਨਣ ਨੂੰ ਹਨੇਰ ਦੇ ਥਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ! ਜਿਹੜੇ ਕੌੜੇ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਦੇ ਥਾਂ ਅਤੇ ਮਿੱਠੇ ਨੂੰ ਕੌੜੇ ਦੇ ਥਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ!’’ (ਯਸਾਯਾਹ 5:20)। ਫ਼ਰੀਸੀਆਂ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਬਆਲਜ਼ਬੂਲ ਦੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਇਸ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਾਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿਚ ਸੱਚਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਸੁਆਰਥਾਂ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਵਰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਬਾਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ, ‘‘ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਆਉਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਪਰੰਤੂ ਸੱਚਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰੋ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 7:24)।

ਡੇਵਿਡ ਸਟਿਵਰਟ

‘‘ਫੁੱਟ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਘਰ’’ (12:25)

‘‘ਫੁੱਟ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਘਰ’’ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਬਰਾਹਾਮ ਲਿੰਕਨ ਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਲਿੰਕਨ ਜੋ ਉਸ ਵਕਤ ਸਿਨਟ ਦਾ ਕੈਂਡੀਡੇਟ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਿਆ, ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ‘‘ਜਿਸ ਘਰ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਟਿਕਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਜਿਹੜੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੱਧੀ ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਅੱਧੀ ਅਜ਼ਾਦ ਹੈ, ਠਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।’’⁷ ਲਿੰਕਨ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਇਕ ਸਮਰਪਿਤ ਪਾਠਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਫੁੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾਨ ਨੂੰ ਡੇਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿਯੁੱਧਾਂ ਨੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ, ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ, ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣ ਕੇ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 2:17; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:3; 5:22-6:4)।

ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣਾ (12:29)

ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸ਼ੈਤਾਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ

ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੈ’ (1 ਯੂਹੰਨਾ 4:4)। ਇਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੀਤ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਕਈ ਵਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰਿਆਈ ਬੇਹੱਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਕਮ ਖੁਦਾ ਹੀ ਹੈ।’⁸ ਪੌਲਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ‘ਜੇ ਖੁਦਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?’ (ਰੋਮੀਆਂ 8:31; KJV)। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਇਕ ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਮਿਲ ਕੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ⁹ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ’ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਹੈ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 20:10)।

ਡੇਵਿਡ ਸਟਿਵਰਟ

ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਗਏ ਬੋਲ (12:36, 37)

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦਮੀ ਬੜਾ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਬੋਲੇ ਪਰ ਇਕਾਂਤ ਦੇ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਤਾਲਾ ਨਾ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗੰਦੀਆਂ-ਗੰਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੋਲ ਦੇਵੇ। ਯਾਕੂਬ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਪਰ ਜੀਭ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਵੱਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਇਕ ਚੰਚਲ ਬਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿੱਸ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਓਸੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਓਸੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਰੂਪ ਉੱਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਫਿਟਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕੋ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਕਤ ਅਤੇ ਫਿਟਕਾਰ ਨਿੱਕਲਦੀ ਹੈ! ਮੇਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ! ਭਲਾ, ਸੋਮੇ ਦੇ ਇੱਕੋ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਕਦੇ ਮਿੱਠਾ ਅਤੇ ਖਾਰਾ ਪਾਣੀ ਭੀ ਨਿੱਕਲਦਾ ਹੈ? (ਯਾਕੂਬ 3:8-11)।

ਖੁਦਾ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੁਦਾ ਸਾਡੇ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿੱਕਲੀ ਹਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਵੰਗ ਵਿਚ ਬੜਾ ਫ਼ਰਕ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ! ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਬਾਰੇ ਬੁਰਾ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਤਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ, ਪਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਗਏ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਖ਼ਤਰਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਖ਼ਤਰਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਖ਼ਤਰਾ ਜਿਸਦਾ ਸੰਕੇਤ ਯਿਸੂ ਨੇ ਦਿੱਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਦ ਅਸੀਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਦਿਨ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖਲੋਤੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਣਗੀਆਂ ਜਾਂ ਬੇਕਸੂਰ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਵੇਖੋ ਸੁਲੇਮਾਨ ਦਾ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠਗੀਤ 17.21. ²ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਭੂਤ ਚੰਬੜੇ ਹੋਣ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ (ਯੂਹੰਨਾ 7:20; 8:48, 52; 10:20)। ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਬੇਪਰਤੀਤੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਾਦੂਗਰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ (ਟਾਲਮੁਡ ਸੈਨਹੇਡ੍ਰਿਨ 43ਏ; 107ਬੀ; ਜਸਟਿਨ ਮਾਰਟਿਰ ਡਾਇਲਾਗ ਵਿਦ ਟ੍ਰਾਇਫੋ 69; ਓਰੀਗਨ ਅਗੋਸਟ ਸੇਲਸਸ 1.28.) ³ਕ੍ਰੇਗ ਐਸ. ਕੀਨਰ, ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗੌਸਪਲ ਆਫ ਮੈਥਿਊ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ

ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1999), 363. 'ਯਹੂਦੀ ਮਾਂਦਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਮਰਕੁਸ 9:38; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 19:13-16; ਜੋਸੇਫਸ ਐਂਟੀਕੁਇਟੀਜ਼ 8.2.5; ਵਾਰਜ਼ 7.6.3; ਜਸਟਿਨ ਮਾਰਟਿਰ ਡਾਇਲਾਗ ਵਿਦ ਟ੍ਰਾਇਡੋ 85; ਇਰੇਨਿਉਸ ਅਗੋਸਟ ਹੇਅਰਸੀਜ਼ 2.6.2. ⁵ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਮੈਕਗਰਵੇ, ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 1, ਮੈਥਿਊ ਐਂਡ ਮਾਰਕ (ਪੰਨਾ ਰਹਿਤ, 1875; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਡਿਲਾਈਟ, ਆਰਕੈਂਸਾ: ਗੋਸਪਲ ਲਾਈਟ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., ਮਿਤੀ ਰਹਿਤ), 110. ⁶ਐਚ. ਲਿਓ ਬੋਲਸ, ਏ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗੋਸਪਲ ਅਕਾਰਡਿੰਗ ਟੂ ਮੈਥਿਊ (ਨੈਸ਼ਵਿੱਲੇ: ਗੋਸਪਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੰ., 1936), 273. ⁷ਅਬਰਾਹਾਮ ਲਿੰਕਨ, ਰਿਪਬਲੀਕਨ ਸਟੇਟ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਸਪ੍ਰਿੰਗ ਇਲਿਨੋਇ, 16 ਜੂਨ 1858 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਭਾਸ਼ਣ। ⁸ਮਾਲਟਬਾਈ ਡੀ. ਬੈਬਕੋਕ, 'ਦਿਸ ਇਜ਼ ਮਾਈ ਫ਼ਾਦਰ' ਵਰਡਜ਼,' ਸੌਂਗਜ਼ ਆਫ ਫ਼ੇਥ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਜ਼, ਸੰਕ. ਸੰਪਾ. ਆਲਟਨ ਐਚ. ਹੋਵਰਡ (ਵੇਸਟ ਮੋਨਰੋ, ਲੁਈਸਿਆਨਾ: ਹੋਵਰਡ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1994)। ⁹ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਡਗਲਸ (<http://quotationsbook.com/quote/17251/>; ਇੰਟਰਨੇਟ ਤੇ 8 ਮਾਰਚ 2010 ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ)।